

Soru: İzinsiz ses ve görüntü kaydetmek caiz midir?

FETVA

Allah Teala “Gizlilikleri/Ayıpları araştırmayın”¹ ve “Ey iman edenler! İzin almadan başkalarının evlerine girmeyin.”² buyurarak insanlara birbirinin kusur ve ayıplarını araştırmayı, ev gibi hususi ortamlara izin alınmaksızın muttali olmayı yasaklamaktadır. Nitekim Allah Rasulü ﷺ saçlarını tararken, evinin penceresinden izin almaksızın içeriye bakan bir adamı görünce ona, “Şayet senin baktığını daha önce fark etseydim seni cezalandırırdım.”³ buyurmuştur. Ayrıca Peygamberimiz ﷺ vakıf olunan kusurların ifşa edilmesinin aksine, örtülmesini teşvik etmektedir.⁴ Nitekim Abdullah b. Mes’ûd’a (r.a) had cezası uygulaması için sakalından içki damlayan birisi getirildiğinde o “Biz casusluk yapmaktan yasaklanmışızdır. Şayet bu kişi bunu açıkça yaparsa veya kendi itiraf ederse⁵ ceza veririz.” demiş ve adama ceza vermemiştir.⁶ Buna göre kişinin izni ve bilgisi olmadan sesinin veya görüntüsünün kaydedilmesi caiz değildir.

Yukarıda zikredilenlerle birlikte hususi ortamda konuşulanların ifşa edilmesi de aynı şekilde caiz değildir. Zira Allah Rasulü ﷺ “Biri diğeriyle konuşur ve daha sonra yanından ayrılırsa⁷ o konuşulan muhatap için bir emanettir.”⁸ buyurmakta ve onun muhafaza edilmesini emretmektedir. Çünkü Allah Teala cennet’e girecek olan⁹ felaha ermiş kulların vasıflarını sayarken onların emanete sahip çıkan kimseler olduğunu zikretmekte,¹⁰ diğer bir ayet-i kerimede de onlara emanete ihanet etmeyi yasaklamaktadır.¹¹ Yine başka bir rivayette Peygamberimiz ﷺ haksız şekilde birinin öldürülüp kanının akıtılmasından, bir kadınla zina edilmesinden ve birisinin malının gasp edilmesinden bahsedilen konuşma ortamları haricinde¹² mecliste konuşulanların aynı şekilde oradakilerin üzerine emanet olduğunu,¹³ ifşa edilmesinin caiz olmadığını

¹ Hucurât 49/12

وَلَا تَجَسَّسُوا

² Nûr 24/26

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا

³ Buhari, Libâs, 75 (Hadis No:5924); Müslim, Âdâb, 40 (Hadis No:2156).

لَوْ عَلِمْتُ أَنَّكَ تَنْظُرُ لَطَعَنْتُ بِهَا فِي عَيْنِكَ

⁴ Buhari, Mezalim, 3 (Hadis No:2442); Müslim, Zikir ve Dua ve Tevbe ve İstiğfar, 38 (Hadis No:2699).

وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

⁵ Ebü'l-Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. Hüseyin b. Hasen er-Remlî el-Makdisî İbn Reslân, *Şerhu Süneni Ebî Dâvûd* (Mısır: Daru'l-Felâh, 2016), 18/626.

⁶ Ebu Davud, Edeb, 37 (Hadis No:4890).

إِنَّا قَدْ نَهَيْنَا عَنِ التَّجَسُّسِ وَلَكِنْ إِنْ يَطْهَرُ لَنَا شَيْءٌ نَأْخُذُ بِهِ

⁷ Ebü'l-Hasen Nûrüdîn el-Herevî Alî el-Kârî, *Mirkâtü'l-mefâtîh* (Beirut - Lübnan: Daru'l-Fikr, 2002), 8/3166.

⁸ Tirmizi, Birr ve Sıla, 39 (Hadis No:1959).

إِذَا حَدَّثَ الرَّجُلُ الْحَدِيثَ ثُمَّ التَّقَتَ فِيهِ أَمَانَةٌ

⁹ Ebü's-Senâ Şihâbüddîn Mahmûd b. Abdillâh b. Mahmûd el-Hüseyinî el-Âlûsî, *Rûhu'l-me'ânî fi tefsiri'l-Kur'ânî'l-'azîm ve's-seb'i'l-me'sânî* (Beirut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 1415), 9/205.

¹⁰ Mü'minûn 23/8; Meâric 70/23.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

¹¹ Enfâl 8/27.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

¹² Muhammed b. Melek, *Şerhu Mesâbihi's-sünne* (İdâratü's-sekâfeti'l-İslâmiyye, 2012), 5/338.

¹³ Ebu Davud, Edeb, 32 (Hadis No:4869).

الْمَجَالِسُ بِالْأَمَانَةِ إِلَّا ثَلَاثَةً مَجَالِسَ سَفْكَ دَمٍ حَرَامٍ أَوْ فَرْجٍ حَرَامٍ أَوْ أَقْبِطَاغٍ مَالٍ بَغْيِرِ حَقِّ

ifade etmektedir.¹⁴ Ayrıca neşretme gayesiyle kişinin izni ve bilgisi haricinde sesini veya görüntüsünü kaydetmek onun ayıbını araştırmaktır. Allah Rasulü ﷺ insanların ayıbını araştıran kimselerin her ne kadar dilleriyle iman ettiklerini söyleseler de imanın hakikatının kalplerine girmemiş olduğunu, Allah Teala'nın da onların ayıplarını ortaya çıkaracağını haber vermektedir.¹⁵ Bununla birlikte şayet birinin sesi ve görüntüsü onun izni olmaksızın farklı platformlarda paylaşırsa bunun da dinlenmesi veya izlenmesi caiz değildir. Zira Allah Rasulü ﷺ bu bağlamda "Kim bir topluluğun gizli konuşmasını, onlar istemedikleri halde dinlerse, kıyamet günü kulaklarına kurşun dökülür." buyumaktadır.¹⁶ Devletin maslahatı adına yapılan istihbarat toplama ameliyeleri ise anlatılanların dışında kalmaktadır. Zira orada milletin istikbali söz konusudur ve Peygamberimiz'in de ﷺ haber almak için düşman safına adam gönderdiği sahih rivayetlerde sabittir.¹⁷

¹⁴ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî el-Beyhakî, *Şu'abü'l-îmân* (Riyad: Mektebetür-Rüşd, 2003), 13/500. (Hadis No:10677); Zeynüddîn Muhammed Abdürraûf b. Tâcil'ârifîn b. Nûriddîn Alî el-Haddâdî el-Münâvî, *Fezû'l-kadîr şerhu'l-Câmi'i's-şagîr* (Mısır: el-Mektebetü'tTicâriyyetü'l-Kübrâ, 1356), 2/569.

¹⁵ Tirmizi, *Birr ve Sıla*, 85 (Hadis No:2032).

يَا مَعْشَرَ مَنْ قَدْ أَسْلَمَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يُفِضِ الْإِيمَانَ إِلَى قَلْبِهِ لَا تُؤَدُّوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تُعَيِّرُوهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ رَحْلِهِ

¹⁶ Buhari, *Ta'bîr*, 45 (Hadis No:7042).

وَمَنْ اسْتَمَعَ إِلَى حَدِيثِ قَوْمٍ وَهُمْ لَهُ كَارُهُونَ أَوْ يَفْرُونَ مِنْهُ ، صَبَّ فِي أذْنِهِ الْأَنْكُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

¹⁷ Bkz: Buhari, *Cihad*, 155 (Hadis No:3022); Müslim, *Cihad ve Siyer*, 99 (Hadis No:1788).